

METOD &
MATERIAL

GERDA BOTNIA 2010

INTERN RAPPORT

Kjell Herberts, 30 september 2011

INNEHÅLL

1. URVAL	3
2. UTSKICK OC`H RESPONS	5
3. VIKTNING	12
4. FORMULÄR OCH KODNING	13
5. ÖPPNA KOMMENTARER OM FORMULÄRET OCH ENKÄTEN	18

1. URVAL

Den första GERDA-enkäten gjordes år 2005 och riktades till 65- och 75-åringar i Västerbottens län i Sverige och i landskapet Österbotten i västra Finland. Svarens födelseår var således 1930 och 1940.

Föreliggande uppföljning gjordes fem år senare eller 2010 med 65-, 70-, 75- och 80-åringar (födelseår 1930, 1935, 1940 och 1945) i samma regioner. De åren 1930 och 1940 födda har alltså varit med vid båda mätningarna. Urvalet bygger dock på nya adressuttag från Befolkningsregistercentralen i Finland och Riksskatteverket (SPAR) i Sverige.

Västerbottens län har en folkmängd på 211.884 invånare (2010), fördelade på 15 kommuner; Bjurholm, Dorotea, Lycksele, Malå, Nordmaling, Norsjö, Robertsfors, Skellefteå, Sorsele, Storuman, Umeå, Vilhelmina, Vindeln, Vännäs och Åsele.

Det finns en klar befolkningskoncentration till städerna Umeå (114.075 inv.) och Skellefteå (71.571). Endast 13 procent av länets befolkning bor i de övriga kommunerna, som långt präglas av långa avstånd och glesbygd.

För att säkerställa en betryggande representativitet i dessa mindre kommuner var målgruppen här samtliga i nämnda ålderskategorier, medan en tredjedel av ålderssegmentet utgjorde urval från Umeå och Skellefteå. För att återställa representativiteten har svaren från Umeå och Skellefteå viktats.

Figur 1. Västerbottens län.

Landskapet Österbotten bestod år 2010 av 17 kommuner. (Numera 16 kommuner, då Oravais 1.1.2011 fusionerades med Vörå-Maxmo. Den nya kommunens namn är Vörå.) Invånarantalet är 178.000. Landskapets centralort är Vasa med 59.000 invånare. Den minsta kommunen är Kaskö med endast drygt 1500 invånare.

Ungefär 51 procent av invånarna i landskapet har svenska som modersmål, drygt 45 procent har finska som modersmål, medan 4 procent talar andra språk. (Enligt språklagen är en kommun tvåspråkig om minoritetens andel uppgår till 8 procent eller 3000 personer. Lagen förutsätter att varje finländare har ett registrerat modersmål.)

Tre kommuner i landskapet Österbotten är enspråkigt finska (Lillkyro, Storkyro och Laihela), tre enspråkigt svenska (Larsmo, Korsnäs och Närpes). De flesta kommuner har en svenskspråkig majoritet (Kronoby, Jakobstad, Pedersöre, Nykarleby, Oravais, Vörå, Korsholm, Malax och Kristinestad). Städerna Vasa och Kaskö har finsk majoritet.

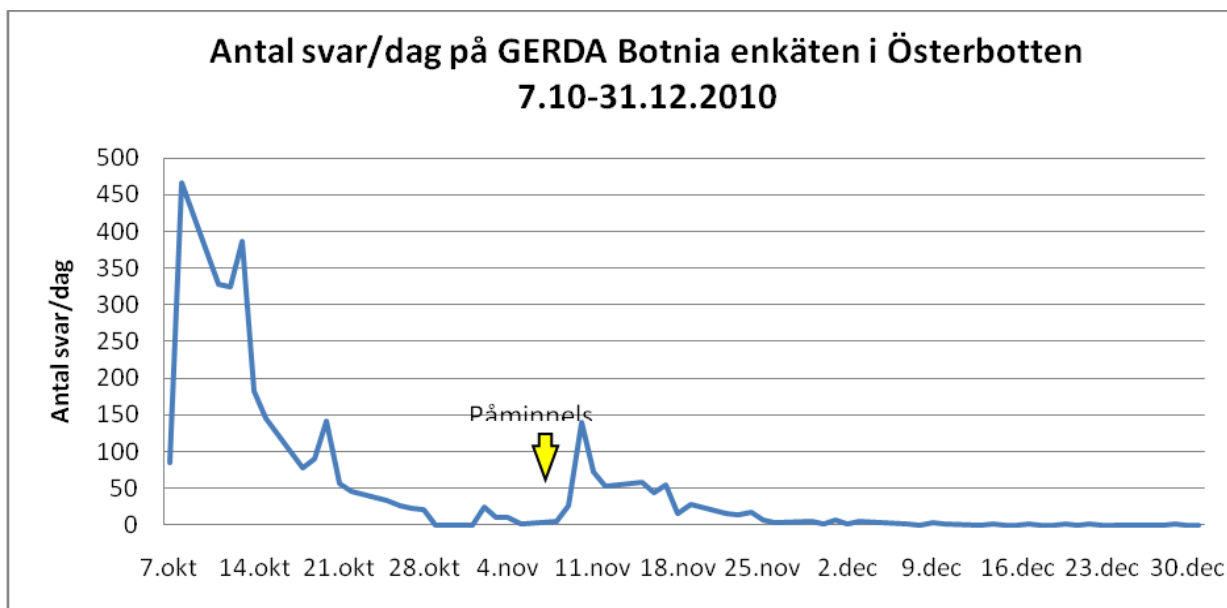
Enkäten skickades ut till samtliga i respektive ålderskategori i dessa kommuner, undantaget Vasa där hälften av personerna i målgruppen fick en enkät (oberoende av språk). Svaren från Vasa har därefter viktats.

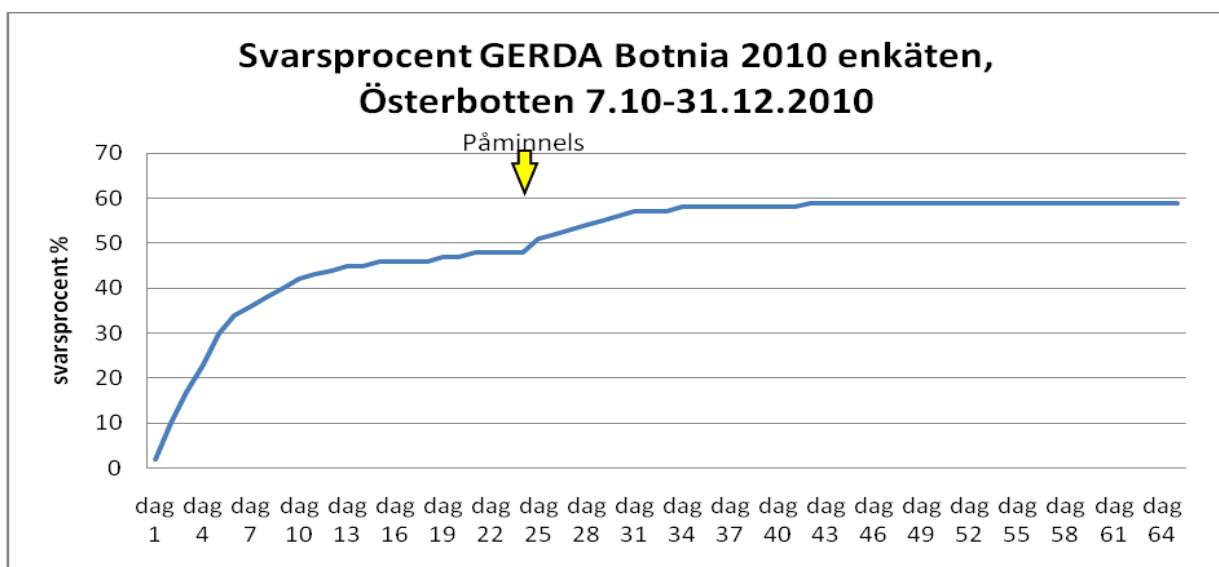
Figur 2. Landskapet Österbotten.

2. UTSKICK OCH RESPONS

De österbottniska enkäterna (på svenska och finska) postades 1.10.2010, och de kom fram till adressaten kring 5.10. Antalet enkäter uppgick till 5271, varav 3094 var på svenska och 2177 var på finska. Enkätens språk bestämdes utgående från mottagarnas registrerade modersmål. Påminnelsebrev skickades ut 2.11.2010 d.v.s. en månad efter första utskicket. Vid jultid avmattades enkätinströmningen för att helt avta i början av 2011.

Figur 3. Antal svar/dag på GERDA Botnia enkäten i svenska och finska Österbotten, under perioden 7.10-31.12.2010.

Figur 4. Svarsprocenten (baserad på antalet inkomna enkäter) på GERDA Botnia enkäten i svenska och finska Österbotten 7.10-31.12.2010.

Utskicket i Västerbotten skedde ungefär samtidigt, men påminnelsen sändes ut först i december.

Urvalet var totalt 10.696, varav 5425 i Västerbotten, 3094 svenskspråkiga i Österbotten och 2177 finskspråkiga i Österbotten (benämns i fortsättningen som ”Pohjanmaa”, det finska namnet för Österbotten). De flesta svar returnerades inom 2010, men svar droppade in ännu i början av april 2011! Det sista svar som togs med i kodningen ankom 5 april 2011. Antalet svar uppgick till 6838, enligt nedanstående fördelning.

GERDA 2010	UTSKICK	RESPONS
VÄSTERBOTTEN	5425	3779
ÖSTERBOTTEN (svenska Österbotten)	3094	1906
POHJANMAA (finska Österbotten)	2177	1153
TOTALT	10696	6838

Tabell 1. Utskick och respons i absoluta tal.

Då det naturliga bortfallet exkluderats uppgick svarsprocenten till 64. Det naturliga bortfallet består av returer från posten, alltså onåbara, samt personer som avlidit eller att personerna själva eller anhöriga och vårdpersonal meddelat att vederbörande är allvarligt sjuk eller inte har kapacitet att svara på frågorna. Det förefaller som om dessa uppgifter skulle vara något mera frekventa för Västerbottens del, medan man i Österbotten/Pohjanmaa här kan räkna med en del mörkertal.

Som naturligt bortfall har inte räknats tomma returnerade formulär med eller utan anteckningar (*Typ: Vill inte delta, Svarar inte av princip på enkäter, Sluta trakassera...*)

I tabellen nedan jämförs responsen regionvis och med responsen från enkäten 2005.

Noterbart är att svarsprocenterna uppvisar stora regionala variationer; Västerbotten 70,7, Österbotten 61,5 och Pohjanmaa 52,9.

ÅR	2005	2010
Ålder	65,75	65,70,75,80
VÄSTERBOTTEN	71,3	70,7
ÖSTERBOTTEN	66,7	61,5
POHJANMAA	66,8	52,9
TOTALT	69,0	64,0

Tabell 2. Svarsprocenter 2005 och 2010 (då det naturliga bortfallet exkluderats)

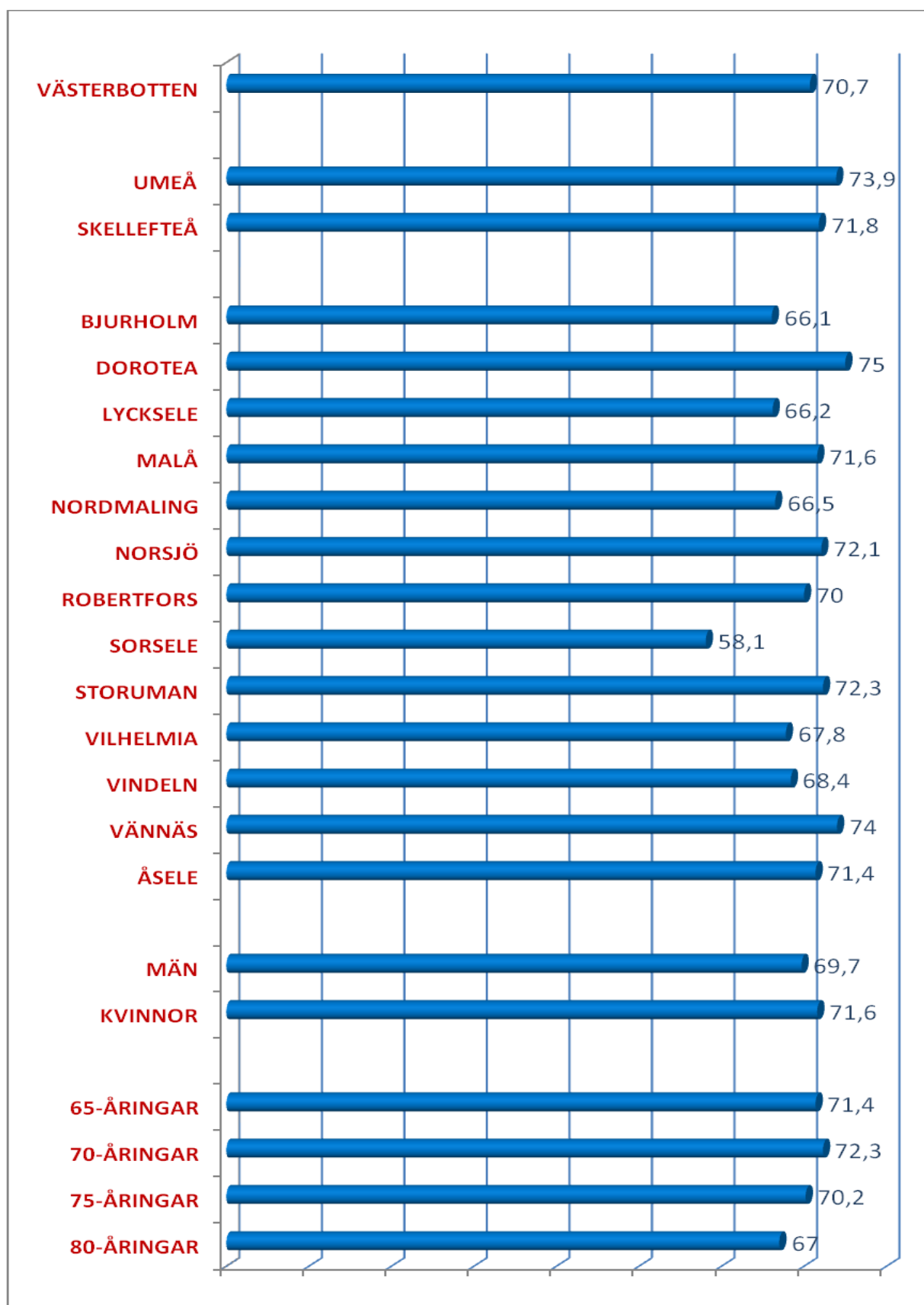
Man kan också notera att responsen sjunkit sedan 2005, något som till en del kan förklaras med att målgruppen nu är något äldre. 65- och 70-åringar uppvisar respons på ca 66 procent, medan 75- och 80 åringarna 5-7 procentenheter lägre.

<i>Ålder</i>	<i>Respons</i>
65 år	66,0
70 år	66,1
75 år	61,9
80 år	59,2

Tabell 3. Svarsprocenter enligt ålder.

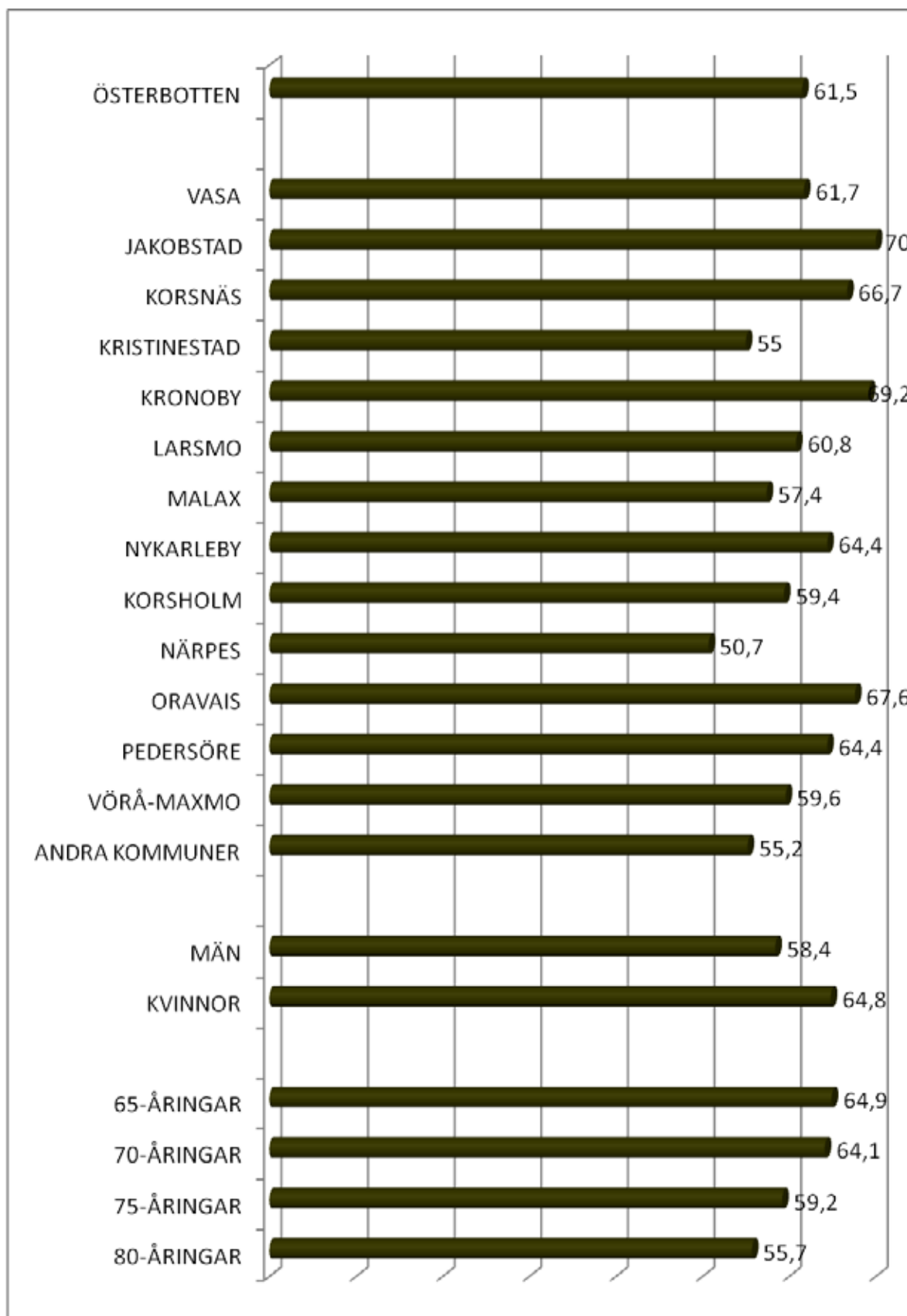
Att responsen i Pohjanmaa sjunkit från 66,8 % till 52,9 % är dock ägnat att förvåna. Det kan ha att göra med att den massmediala uppbackningen inte var lika god i finska som i svenska medier i Österbotten, att finska institutioner som Vasa universitet inte var synliga utan att enkäten föreföll ”svensk”, med Åbo Akademi, Novia och Umeå Universitet som forskningsenheter. Ett försämrat språkklimat kan även ha påverkat benägenheten att svara hos en del finskspråkiga. Men dessa förklaringar förefaller ändå otillräckliga. Svarsmönstren enligt bakgrundsvariabler som kön och ålder är i alla fall likadana i de olika regionerna, vilket framgår av följande figurer.

Figur 5. Svartsprocenter i Västerbotten enligt kommun, kön och ålder (N=3779)

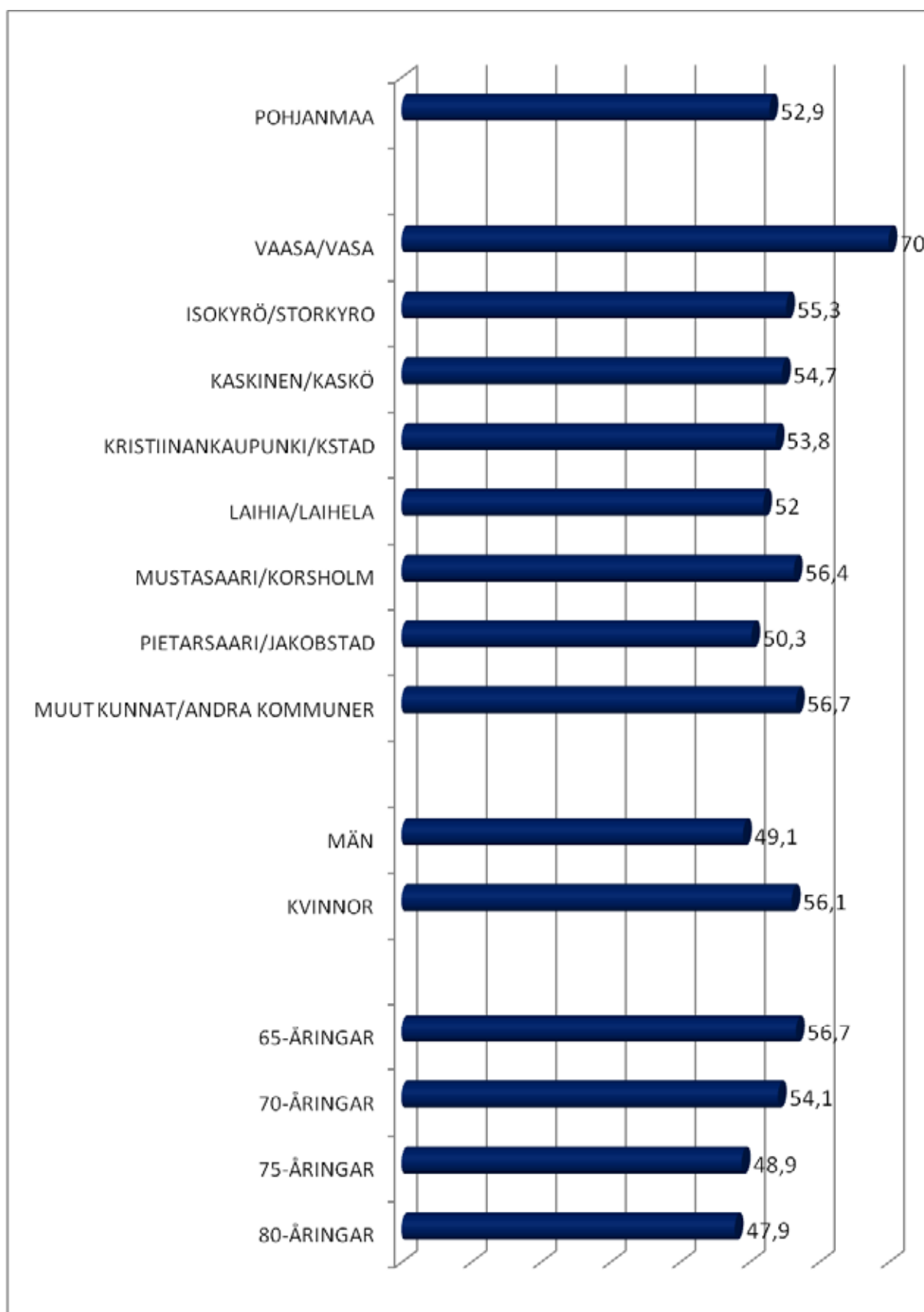

Figur 6. Svartsprocenter i Österbotten enligt kommun, kön och ålder. (N=1906)

Figur 7. Svarsprocenter i Pohjanmaa enligt kommun, kön och ålder. (N=1153)

Överlag är variationerna små inom regionerna. Det förefaller dock som om responsen överlag skulle vara något högre i städerna, vilket kan förklaras med en något högre utbildningsnivå. I alla kategorier har kvinnor en högre svarsbenägenhet än män, något som kännetecknar dylika medborgarenkäter.

Skillnaderna mellan 65- och 70-åringars svarsbenägenhet är minimal, men 75-åringar svarar något mindre frekvent och minst frekvent svarar 80-åringar, något som också har sin naturliga förklaring.

3. VIKTNING

Ett stratifierat urval på en tredjedel i respektive ålderssegment togs alltså i Umeå och Skellefteå samt ett urval på hälften i Vasa. I andra kommuner sändes formuläret till alla i respektive ålderssegment.

För att materialet skall återspegla den faktiska befolkningsfördelningen har svaren från dessa tre städer viktats.

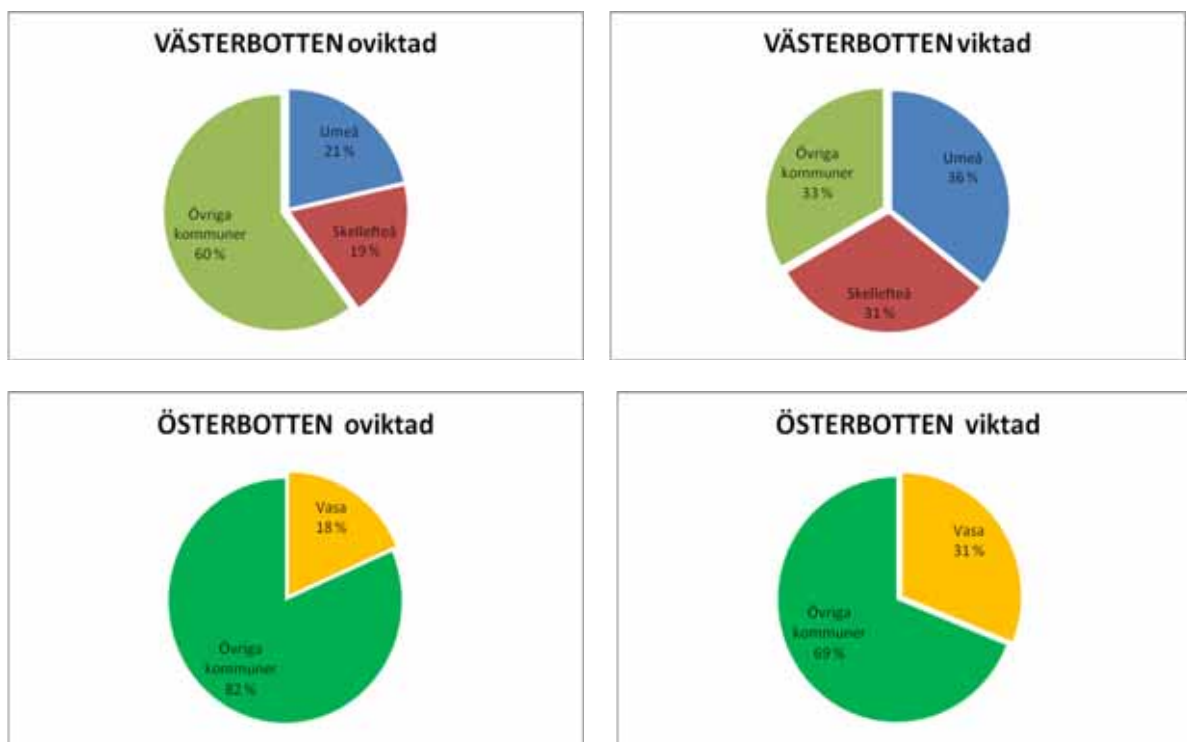
Alla svar från Umeå och Skellefteå har fått värdet ”3” och svaren från Vasa värdet ”2”. Genom viktningen ökar Skellefteå-svaren från 703 till 2109, Umeå-svaren från 810 till 2430 och Vasa-svaren från 563 till 1126 och N växer därigenom från 6368 till 10.427.

Hur används viktningen?

Då filen med hela materialet (N=6368) är öppnad gör Du följande:

1. Klicka på fliken ”Data”,
2. Klicka sedan på fliken ”Weight cases” längst ner.
3. ”Weight cases by” variabeln ”VIKT” (sista variabeln) och OK. Nu är viktningen aktiverad, vilket även syns på skärmen längst ner till höger ”Weight on”.

Viktningen avaktiveras genom att klicka på ”Data”, ”Reset” eller ”Do not weight cases”.

Figurer 8-11. Effekten av viktningen i Västerbotten och Österbotten (=Österbotten och Pohjanmaa)

4. FORMULÄR OCH KODNING

Formuläret utformades långt efter modell från 2005, men några nya frågor har tillfogats. Formuläret uppgjordes i tre olika versioner, en svensk för Västerbotten, en svensk för Österbotten och en finsk version för Pohjanmaa. Versionerna har språkgranskats av såväl språk- som sakkunniga.

Kodningen har skötts av Siv Herberts, Sofie Eriksson och Emma-Lena Nybäck, samtliga väl förtrodda med enkäter, kodning och även med tematiken. Specialkodning, granskning och viktning har skötts av Kjell Herberts, som även ansvarat för hela kodningsprocessen. Kodningen av de 6838 formulären har således skötts av få kodare, vilket är till fördel med tanke på kodning av svårtolkade svar. Kodarna har i regel inte korrigerat ologiska och bristande svar, utan rätt och slätt ”scannat” av formulären. Uteblivna svar har alltså inte kodats, utan förblivit blanka.

Tabell 4. Skillnader mellan de västerbottniska och österbottniska formulären, något som bör beaktas vid analys av svaren för respektive fråga!

FRÅGA	VÄSTERBOTTEN	ÖSTERBOTTEN/POHJANMAA
5. Hur bor du idag?	1. Villa/Radhus	1. Egnahemshus
	2. Hyresrätt	2. Radhus
	3. Bostadsrätt	3. Lägenhet
	4. Särskilt boende (t.ex. äldreboende)	4. Särskilt boende (t.ex. äldreboende)
	5. Annat, vad?	5. Annat, vad?
9. Hur ofta har Du kontakt med följande personer?	j. Distriktssköterska/sjukvårdspersonal	j. Hälsovårdare/sjukskötare
10. Vilka av följande personer är viktiga för att Ditt vardagsliv skall fungera?	Distriktssköterska/sjukvårdspersonal	Hälsovårdare/sjukskötare
11. Har Du någon förtrogen Du kan prata med om precis allting...?	Distriktssköterska/sjukvårdspersonal	Hälsovårdare/sjukskötare
24. Röstade Du vid senaste...	Landstingsval	Presidentval
26. Hur positiv eller negativ är Din attityd till...	OBS! Kodats i följande ordning:	Enligt formuläret:
	Centerpartiet	Centern
	Arbetarpartiet-Socialdemokraterna	Socialdemokratiska partiet
	Moderata samlingspartiet	Samlingspartiet
	Vänsterpartiet	Vänsterförbundet
	Miljöpartiet de gröna	Gröna förbundet
	Kristdemokraterna	Kristdemokraterna
	Folkpartiet liberalerna	Svenska folkpartiet
	Sverigedemokraterna	Sannfinländarna
	31. Hur stort förtroende har Du för följande personer eller grupper?	Svenskar, som jag inte känner
32. Hur stort förtroende har Du för följande samhällsinstitutioner?	Försäkringskassan	Folkpensionsanstalten
65. Din månadsinkomst före skatt?	0-5000 kr	0-500 €
	5000-10000 kr	500-1000 €
	10000-15000 kr	1000-1500 €
	15000-20000 kr	1500-2000 €
	mer än 20000 kr	mer än 2000 €
67. Hur stor tycker Du att Din pension/inkomst bör vara för att Du skall klara Dig?	Kodats i tusen kronor (000)	kodats direkt som euro
	dvs 17.500 = 17,5 22.000 = 22	7500 = 7500, 2200=2200

I regel har kodningen följt formulärets alternativ, antingen som varandra uteslutande alternativ (som en variabel) eller som flera tänkbara svarsalternativ.

Några undantag från regeln finns. Se nedan!

Fråga 5. Vilket är Ditt modersmål?

Notera att de *finska* formulären kodats enligt

1. *Suomi/finska*, 2. *Ruotsi/svenska*, 3. *Muu kieli, annat språk*, medan de svenskspråkiga formulären enligt

1. *Svenska* 2. *Finska*. 3. *Annat språk*

Fråga 6. Bor Du ihop med någon? (Flera alternativ möjliga)

Har kodats som en variabel:

1. *Make/Maka/Sambo*
2. *Syskon*
3. *Barn*
4. *Barnbarn*
5. *Annan släkting*
6. *Någon annan, vem?*
7. *FLERA GENERATIONER*
8. *ANDRA ALTERNATIV*

11. *Jag bor ensam*
12. *Jag är särboende*

Fråga 8 b. Vid vilken ålder gick Du i pension?

Har kodats utan decimaler som hela år, detta för att göra svaren likvärdiga, ett fåtal har angett år och månader.

Fråga 8 c. Vilket arbete/vilken sysselsättning har Du/har Du huvudsakligen haft? Ange så detaljerat som möjligt. Skriv hellre t.ex. busschaufför än chaufför, lantbrukarhustru snarare än hemmafru?

Har kodats enligt SSYK (Standard för svensk yrkesklassificering)

1-ställd kod, enligt följande, med de mest typiska yrkena.

0. MILITÄRT ARBETE
1. LEDNINGSARBETE (VD, personalchef, ekonomichef, politiker)
1. ARBETE SOM KRÄVER TEORETISK SPECIALKOMPETENS (läkare, tandläkare, distriktsköterska, apotekare, lärare på alla stadier förutom förskola, bibliotekarie, musiker, journalist, präst, psykolog..)
2. ARBETE SOM KRÄVER KORTARE HÖGSKOLEUTBILDNING ELLER MOTSVARANDE KUNSKAPER (ingenjör, tekniker, lantmätare, förskolelärare, polis, pastor, tulltjänsteman...)
3. KONTORS- OCH KUNDSERVICE (brevbärare, kontorist, butiks-, bank- postkassör, telefonist, resebyråtjänsteman...)
4. SERVICE-, OMSORGS- OCH FÖRSÄLJNINGSBETE (kock, kokerska, servitör, vård- och omsorgspersonal, frisör, brandman, försäljare, café- kioskföreståndare)
5. ARBETE INOM JORDBRUK, TRÄDGÅRD, SKOGSBRUK OCH FISKE (jordbrukare, bonde, lantbrukare, skogsbrukare, växtodlare, djuruppfödare, fiskare...)
6. HANTVERKSARBETE INOM BYGGNADSVERKSAMHET OCH TILLVERKNING (murare, målare, byggnadsarbetare, montör, mekaniker, svetsare, bagare, slaktare, snickare...)
7. PROCESS- OCH MASKINOPERATÖRSARBETE, TRANSPORTARBETE M.M. (processarbetare, maskinoperatör, lokförare, bangårdsarbetare, bil-, buss-, långtradar- och taxiförare, kranförare, truckförare, däckspersonal...)
8. ARBETE UTAN KRAV PÅ SÄRSKILD YRKESUTBILDNING (torgförsäljare, hembiträde, städare, köks- och restaurangbiträde, vaktmästare, renhållningsarbetare...)

Kommentar:

Ca 10-15 procent av klassificeringen approximativ. Många har uppgett flera yrken (hela CVn!) eller angett en mycket allmän yrkesbenämning (handel, administration, vård..) Ett flertal yrken finns i flera klasser t.ex. avdelningschef (1,3,5), försäljare (3,4,5), konsult (2,3), maskinist (3,7,8) serviceman (5,7,9).

Dessutom förefaller det helt klart att många på landet haft flera inkomstkällor samtidigt, ofta med jordbruk som bas, varför jordbrukare i sådana fall kodats som yrke.

Fråga 9. Hur ofta har Du kontakt med någon/några av följande personer?

Kommentar: Förefaller som om man skulle vara benägen att ange "positiva", kontakter, lämnar ofta hellre tomt än svarsalternativ som "aldrig, personen finns inte".

Fråga 12. AKTIVITETER

Frågan var ämnad som tudelad för varje aktivitet, men har uppfattats av de allra flesta som en fråga, därför har svaren kodats enligt följande:

1. Ja, utför aktiviteten (inget annat kryss)
2. Nej, utför inte aktiviteten (inget annat kryss)
3. Ja, vill utföra aktiviteten (inget annat kryss)
4. Nej, vill inte utföra aktiviteten (inget annat kryss)
5. 1+3 Ja utför och vill utföra aktiviteten
6. 1+4 Ja, utför aktiviteten, men vill inte utföra den
7. 2+3 Nej utför inte aktiviteten, men vill utföra den
8. 2+4 Nej, utför inte aktiviteten, vill inte utföra den

Fråga 17 b. Vad hjälper Du till med?

Kommentar: alternativen har förmodligen ofta setts som varandra uteslutande.

Fråga 33. Anser Du att alla har samma möjlighet i dagens Sverige/Finland? Orsaker till ojämlikhet, max tre alternativ)

Fråga 61. Vilka serviceinrättningar tycker Du är viktiga.? Kryssa för de tre viktigaste.

Kommentar: Alla angivna alternativ har kodats, många har räknat längre än till 3!

Fråga 40. Hur lång är Du nu?

Har kodats i cm.

Fråga 41. Vad väger Du idag?

Har kodats i kg, med decimal.

Fråga 46. Hur många olika sorters mediciner från apoteket tar Du regelbundet?

Fråga 47. Hur många olika sorter av alternativa "mediciner" från t.ex. hälsokostbutiken tar Du regelbundet?

Har kodats direkt i form av antal. "0, ingen, -" har kodats som 0. Ingen notering = ingen kod!

Fråga 48. Duschar Du med eller utan hjälpmedel, utan hjälp av någon annan?

Fråga 50. Gör Du Dina matinköp själv med eller utan hjälpmedel, utan hjälp av någon annan?

Fråga 51. Använder Du allmänna kommunikationer som buss, flyg eller tåg med eller utan hjälpmedel utan hjälp av någon annan?

Fråga 52. Lagar Du mat själv med eller utan hjälpmedel, utan hjälp av någon annan?

Kommentar: Kryptiskt formulerade frågor, torde ha skapat en del missförstånd och osäkerhet.

Fråga 67. Hur stor tycker Du att Din pension/inkomst bör vara för att Du skall klara Dig?

Kommentar: Något oprecis formulering, månadsinkomst eller årsinkomst, netto eller brutto? Tror dock att man utgår från fråga 65 (före skatt). Om gaffel har angetts har klassmitt kodats, t.ex. 10 – 15 000 kr = 12,5 eller 1500- 2000 € = 1750 €.

Fråga 70. Nöjd med livet, Känner Du Dig behövd?....

Kommentar: Endast ja eller nej alternativ. Många vill svara beror på, både och, ibland....

Fråga 72. Har Du under det senaste året upplevt något som Du skulle vilja beteckna som en kris i livet?

Kommentar: Många angett alternativ, men ändå kryssat för NEJ. Alla alternativ har kodats.

5. ÖPPNA KOMMENTARER OM FORMULÄRET OCH ENKÄTEN

Frågeformuläret avslutades med tre tomma rader och texten: ***”Frågorna har säkert gett Dig en hel del tankar. Är det något speciellt Du vill förmedla eller kommentera med anledning av enskilda frågor eller frågeformuläret finns det utrymme här nedan”***

Samtliga svar har transkriberats. De svar som direkt berörde enkäten återges här nedan, med finska svar översatta till svenska). Det är intressant hur formuläret och undersökningen uppfattats på olika sätt!

ÖSTERBOTTEN (svenska och finska)

”Trevliga” frågor och tankvärda. Man kunde bra diskutera mera kring vissa. Enkätens resultat emotses.

80-åring tackar för sig.

Aika kattava lomake. (Verkligen ett heltäckande formulär.)

Aivan asiallisia kysymyksiä, olen vastannut, niin kun tunnen. (Helt sakliga frågor, jag har svarat som det känns).

Ajatuksia elämästä! Todellisuus. (Tankar om livet. Verkligheten.)

Bra att någon vill öka kunskap om äldre. Det är bara att hoppas att leder till något positivt om inte annat ett kliv i forskarens utbildning eller karriärstege.

Bra frågor. Skulle gärna ge förslag på nya serviceboendeformer som skulle passa den rock'n roll-generation jag tillhör. Mvh.

De här frågorna passar inte åt mig.

Det känns som en del av frågorna inte passar in på mig personligen. Det är inte alltid lätt med ja eller nej.

Det tog för mycket tid! Fick vänta för länge på hjälp! För jag föll därute!!!

Det var ganska mycket frågor. Speciellt samhälls- och politikfrågorna var svåra.

Det var intressant att få fylla i detta frågeformulär. Jag tackar så hjärtligt!

Det var intressanta frågor och jag hoppas att jag får vara lika frisk många år ännu.

Det var mycket det här! Puh!!!

Det var trevligt att fylla i. Tack ska ni ha!

Dubbelt för många frågor och alternativ.

Ei tämä nyt niin kauhean helppoa ole! (Detta var inte så enkelt!)

Eläkeläinen voi tehdä myös ansiotyötä. Ne kysymykset puuttuivat. (En pensionär kan också förvärvsarbete. De frågorna saknades.)

Emellanåt svårförstående frågor. Och för många frågor tröttnade.

En del frågor har varit svåra att svara på Ja eller Nej har inte passat överallt, så svaren har blivit därefter. Min stroke har påverkat många svar.

En del frågor var svåra att exakt svara på.

En del frågor är svåra att svara på kan ej besvaras med ja eller nej borde finnas tredje alternativ.

En pidä siitä, että tämä lomake on numeroitu ja te tiedätte keneltä se on. (Jag tycker inte om att formuläret är numrerat och ni vet vem jag är.)

En tiedä, osa oli aivan hepreaa. Ei tietoa ole. (Vet inte, en del rena hebreiskan. Ingen kunskap.)

Ett välupplagt frågeformulär.

Frågeformuläret fick mig att inse att jag för tillfället har det mycket bra. Nyttigt med analys av förhållanden i ens liv.

Frågeformuläret Gerda Botnia gav tankar. Roligt, för min mor heter Gerda.

Frågeformuläret är tydligt och lätt att fylla i. Det gav en hel del tankar. Min tanke just nu är att jag trots allt inte har det så besvärligt, de tråkiga ålderstilläggen överväger inte.

Frågor angående stad kontra landsbygd saknas! Flera frågor kan besvaras enbart i svart-vita svar!

Frågorna ger nog inte en helt korrekt bild av en aktiv människas olika engagemang och tidsfördriv. (Ex. jag har 2 motorcyklar och forskar i historia, publicerar...)

För att ni skall ta del av dessa svar så bör ni skicka till alla som svarat resultatet på lika många sidor som frågorna.

Ganska givande att gå igenom de här frågorna har fått en bra tankeställare.

Glad över att jag fick medverka. Ha en bra dag!

Har ifyllts delvis med hjälp av dotter. Eftersom pappa har Alzheimers sjukdom förstod (eller ville han) inte svara på allt. Orkade inte följa med.

Hoppas arbetet är till någon nytta?

Hyviä kysymyksiä (Bra frågor)

Hyvä kysely.(Bra formulär)

Hyvä kysymysten asettelu. Julkaistaanko tutkimustulokset milloin ja miten? (Bra uppställning av frågor. När och hur offentliggörs resultatet?)

Hyvä lomake, huomasi taas kerran kuinka hyvin minulla ja meillä on asiat (Bra formulär, noterade än en gång hur bra jag och vi har det.)

Hyvä tutkia ihmisiä lahdenmolemmin puolin/vertailla tuloksia.(Bra att jämföra folk på båda sidorna av Viken)

Hyvä tutkimus,,toivottavasti auttaa yhteiskunnallisesti eteenpäin. (Bra undersökning, hoppas den förbättrar samhället)

Inga andra tankar än att jag inte vill vara med i statistiken.

Inget speciellt. Lycka till!

Inte så lätt att svara ja eller nej på alla frågor, ibland kan man vara nedstämd o trött, men livet är ju så det är variation. Det gäller att leva med både glädje o sorg och allt vad det innebär.

Jag brukar inte fylla såna här frågeformulär men de här tyckte jag var intressant.

Jag får nog säga att jag är en glad pensionär, och lycklig över att jag är frisk och sprallig.

Jag tror att jag har svarat på samma saker förut??

Jag undanber mig dylika frågeformulär i fortsättningen.

Jag vill gärna bli delgiven redovisningen av undersökningen.

Joihinkin kysymyksiin oli vaikea vastata, kun ei ole vielä omakohtaista kokemusta (Vissa frågor svårbesvarade, då jag saknar erfarenhet)

Jotkut kysymykset tulkinnanvaraisia (En del frågor svårtolkade)

Kaikkea te kysyttekin! (Allt frågar ni också!)

Kaikki hyvin, hyviä kysymyksiä (Allt väl, bra frågor)

Kiitos että sain olla mukana (Tack för att jag fick vara med)

Kiitos kiinnostuksestanne meidän ikäisten ihmisten elämäntilanteeseen (Tack för ert intresse för vi äldres livssituation).

Kiitos kysymyksistä.(Tack för frågorna!)

Kiitos kysymystä. Toivottavasti vastaukset selventävät kuvaa ihmisten ikääntymisestä ja sen mukanaan tuomista muutoksista. (Tack för frågan. Förhoppningsvis ger svaren en klargörande bild av åldrandet och medföljande förändringar.)

Kiitos, että sain osallistua! (Tack för att jag fick delta!)

Kun kysyitte Västerbottenilta, niin miksei Venäjältä (När ni frågar Västerbotten, så varför inte Ryssland!)

Kuten näette, vaihtoehtojen puute vaikeuttaa vastaamista.(Som ni ser påverkar bristen på svarsalternativ svarandet.)

Kysely oli selkeä, mutta melko henkilökohtainen! (Enkäten är redig, men ganska personlig!)

Kyselylomake: Nykyaikaistakaa! Erittäin hyvä, melko hyvä, melko huonosti, erittäin huonosti,

ei ole tätä päivää. (Formuläret: Uppdatera er! Mycket bra, ganska bra, ganska dåligt, mycket dåligt är inte modernt)

Kyselylomaketta oli paikoin vaikea ymmärtää. (Frågeformuläret är ställvist svårt att förstå)
Kyselyssä hyvät selkeät kysymykset oli helppo vastata (Enkäten hade klara frågor, lätt att svara)

Kysymykset tuntuivat kohtuullisen oikeudenmukaisiksi. (Frågorna kändes som tämligen rättvisande.)

Kysymyksiin ei voi aina vastata oikein tarkasti. (Frågorna kan man inte alltid exakt svara på)
Kysymyksissä ei huomioitu jokapäiväisessä elämässä puolison osuutta, ei myöskään taloudessa. (Frågorna beaktar inte makens roll i det vardagliga livet eller i ekonomin.)

Liiian paljon kysymyksiä. (För många frågor.)

Liiian paljon turhia kysymyksiä! En oikein tahdo uskoa kaikkiin kyselytutkimuksien vastauksiin ovatko ne täysin varmoja ja oikein ymmärrettyjä. (För många onödiga frågor. Jag kan inte tro att alla svar är tillförlitliga och rätt uppfattade.)

Luotan teihin että, hoidatte tehtävänne mielenkiinnolla ja tulokset näkyy myöhemmin (Jag litar på er, ni sköter väl ert arbete med intresse och att resultatet syns senare.)

Lycka till med forskningen!

Lycka till med undersökningen

Mielenkiintoisia oli kysymykset (Intressanta var frågorna.)

Mina svar verkar säkert något "rosenröda", men i stort sett är det så!

Minusta kysymykset olivat tarkoitettu vanhemmille henkilölle (70-80 v.) Vielä työelämässä olevia ei oikein oltu otettu huomioon. (Jag tyckte frågorna var ämnade för äldre personer 70-80 år, att man ännu i arbetslivet tar man inte mycket notis om.)

Monet kysymyksissä olleet asiat eivät onneksi ole vielä ajankohtaisia. (Många frågor är lyckligtvis ännu inte aktuella.)

Mycket bra frågor. Mycket att fundera över! Tack.

Mycket viktigt hur du har med din partner, min man 71 år - jag 65 vi har ett bra sexliv det är livslust!

Många frågor att svara på "ex tempore".

Många äldre som jag känner, och inte har några anhöriga, borde få en vän från väntjänster som skulle besöka de som är ensamma.

Ni kunde informera i samband med ifyllandet av detta formulär om att bland dom som fyllt i detta formulär lottas det ut trevliga "vinster." (Tror att ni kunde få bättre respons)

Nämä kysymykset olivat hyviä. Voi pienen hetken kontrolloida omaa elämän tilannetta.

(Dessa frågor var bra. Man kan under en kort stund kontrollera den egna livssituationen.)

Oli mielenkiintoista vastata. (Det var intressant att svara.)

Olipa mielenkiintoisia kysymyksiä! Vastasin kysymyksiin omasta mielestäni rehellisesti.

Omaisiet lukivat vastaukset. Hyvää jatkoa. Kiitos! (Det var intressanta frågor! Jag besvarade dem ärligt. Anhöriga kollade mina svar. God fortsättning.)

Om inte förr, så när man får sådana här frågeformulär börjar man inse att man är gammal!!!

On vaikeaa vastata vanhusten palvelusta kun ei ole käyttänyt niitä. (Svårt att svara på frågor om service för åldringar, då jag inte har någon erfarenhet.)

Paljon kysymyksiä joihin vaikea vastata. Samoja kysymyksiä. (Många frågor som det var svårt att svara på. Återkommande frågor.)

Pani miettimään miten on. (Man måste fundera på sakernas tillstånd.)

Pystyykö tietokoneet selvittämään nämä tuhannet kysymykset tilastoksi ja mitä siitä on hyötyä. (Kan datorerna göra dessa tusentals frågor till statistik och göra det nyttigt?)

På heder och samvete har jag svarat på era frågor.

Rastittaminen ei ole aina helppo tapa vastata kysymyksiin tyhjentävästi, mutta varmaan jokin muu tapa karsisi vastaajia. Olen kiinnostunut kyselyn tuloksista (Att kryssa för svar är inte alltid det enklaste sättet att svara utförligt, men något annat sätt skulle väl reducera svararna. Jag är intresserad av resultaten.)

Som jag sagt förut. Dessa enkäter är det jävligaste man har råkat ut för. Man kan inte svara exakt. Det blir mest ditåt. Trevlig höst!

Tack- fastän jag först inte tänkte svara- hoppas att jag nu som 80-åring kunde vara till någon

hjälp. Varma hälsningar

Tack för att Ni engagerar Er och forskar i äldres livsförhållanden. Lycka till med Ert viktiga arbete.

Tack för att Ni gjort detta frågeformulär för att ta reda på pensionärernas livsstil och förhållanden! Lycka till!

Tack för intresset för oss "gamla"

Tack till Er!

Tack!

Tar mycket tid, usch!

Todella tunsä itsensä "vanhukseksi" kysymysten äärellä. (Man kände sig verkligen som "åldring" med dessa frågor.)

Tog en hel dyrbar tid. Svarar inte på fler frågeformulär i framtiden.

Toivon mukaan vastauksista on tutkimukselle Suomelle hyötyä. (Förhoppningsvis är svaren till nytta för Finland.)

Toivottavasti joku saa edes palkkaa tällaisestakin kyselystä. (Förhoppningsvis får någon åtminstone lön för denna enkät.)

Toivottavasti tutkimustuloksen yhteenvedon lopputuloksen voisi nähdä, onnea työhön! (Förhoppningsvis får man ta del av ett sammandrag av resultatet, lycka till med arbetet!)

Turhauttuva paljon kysymyksiä (Uttråkande många frågor.)

Tyckte frågorna var rätt ställda o mera intressanta än de brukar vara i enkäter i allmänhet.

Tyckte nog att det tog för mycket tid.

Tyvärri tror jag inte så mycket på detta frågeformulär!

Tälläistä "itsetutkistelua" pitäisi tehdä useammin. Tuli kiitollinen mieli siitä, miten hyvin asiani ovatkaan tällä hetkellä. KIITOS! (Dylika självtest borde man göra oftare. Fick en tacksam känsla av att allt är väl för tillfället. TACK!)

Vaikea vastata kun en ole enää mukana yhteiskunnallisissa asioissa. (Svårt att svara då man inte längre är aktiv i samhället.)

Vaikea vastata kyllä tai ei tilanteesta riippuen. (Svårt att svara ja eller nej beroende på situationen)

Vid vissa frågor var det rätt så svårt att kryssa för, man skulle behövt förklara och fråga vissa saker. Men annars var det rätt så bra.

Vihkosen sai lukea, pari kertaa, ja sitten vastata! Kiitos teille kysymästä! (Häftet fick man läsa genom ett par gånger, och sedan svara! Tack för att ni frågar!)

Vissa frågor borde inte finnas i detta formulär! (Dumma frågor)

Vissa frågor kan ses från olika sidor och kan därför vara svåra att entydigt besvara.

Vissa frågor var svåra att svara på.

Önskvärt att dylika undersökningar arbetas vidare med och inte enbart är en statistik som lämnas som dammsamlade på någons hylla.

VÄSTERBOTTEN

Analys av resultatens önskas

Bra med denna enkät. Fortsätt tack!

Det fattas en ruta för "vet ej" på en del ställen i enkäten.

Det har varit lärorikt att själv få veta dessa svar om mig själv. Man går ju inte omkring och undrar om detta. Blev glad att få dessa svar.

Det ledde till en stor tacksamhet till livet att noggrant ta ställning till alla dessa frågor : "Jag vill tacka livet..."

Det var bara roligt.

Det var många frågor som tog en till nuet. Många vinterhälsningar till er från mig.

Det är bra att ni intresserar er för de äldres situation att bli gammal är ju negativt. Tack!

Det är först när jag fick detta frågeformulär som jag började inse att omgivningen kanske börjar se mig som äldre/gammal!!

Det är inte lätt med så många frågor men jag har svarat så bra det går.

Det är svårt att bestämma vad som kommer att hända i framtiden
Detta formulär har fått mig att inse att jag i min omgivnings ögon börjar bli gammal. Men jag själv känner mig långt ifrån gammal.
En del frågor har konstiga svarsformuleringar.
En del frågor var inte lätta att besvara, men jag har gjort vad jag kunnat.
En del frågor var lite svåra att svara på!
En del frågor är svåra att svara på riktigt, riktigt rätt, med ett ja eller nej. Men man gör så gott man kan.
En hel del luddiga frågor.
En ovanligt trevlig undersökning, som också fick mej att le inombords, samtidigt som man fick se en tankeställare. "Lycka till"
Frågeformuläret kom lite för tidigt eftersom jag arbetar ännu, men snart är jag pensionär.
Frågorna var tankeväckande. Gav en mycket god självbild. TACK
Frågorna är för lite nyanserade ex. kontakter, så stort hopp mellan flera gånger i månaden och en gång / år.
Fåniga bilder och frågor
Får man veta om detta leder till något ?? Resultat??
För många frågor. Mindre antal frågor fler svar? Hälsning från en relativt pigg 65-åring.
Gillar ej "sosse"-rosen på slutet. Ger dåliga "vibbar".
Har just blivit 65 år så vissa frågor var inte så självklara
Har Ni lite att göra?
Har svarat här på frågorna hoppas det är godkänt
Har väckt tankeställningar ! Tack!
Hoppas att ni förstår att jag nu anser att jag inte vill delta i flera frågeformulär.
Hoppas detta kan komma till någon hjälp för framtida behov, trots mina kråkfötter.
Hur kan ni utvärdera svaret då ni ej vet vilken åldersgrupp jag tillhör?
Ibland är det svårt att svara på vissa frågor
Inga fler "enkäter" tack.
Intressant formulär. Detta har givit mig orsak till eftertanke vilket gör att i framtiden oftare kommer att ställa frågorna. Man liksom vaknar upp i sin slentrian.
Intressanta frågor.
Jag anser att vissa frågor blir dubbelbesvarade. De politiska frågorna bör ni ta bort.
Jag gillar inte symboliken av oss äldre på framsidan av frågeformuläret!
Jag har turen eller oturen att få besvara många frågeformulär. Det här tog över en timme.
Jag hatar enkäter.
Jag kan ju undra om ni skall "sälja" de partipolitiska frågorna till de olika partierna o de kommunalpolitiska frågorna (?) Hur var och en röstar är väl var och ens enskildhet.
Jag kände det svårt att besvara frågorna om "välbefinnande och kriser" kändes dumt bara!
Jag känner mig inte gammal svårt att svara på vissa frågor av den anledningen.
Jag skulle gärna vilja ta del av resultaten när de är sammanställda.
Jag som god man har fyllt i en del frågor. Eftersom min huvudman sitter i rullstol och inte kan göra sig förstådd el. prata är det många frågor man inte får svar på.
Jag som äldste son har hjälpt och intervjuat min mor i denna enkät, hon har nog inte gjort den själv.
Jag tycker att det är dumma frågor. Se hellre till att äldreomsorgen och sjukvården fungerar!
Som det är nu är det för dåligt!
Jag tycker enkäten är ngt för lång.
Jag vill upphöra att vara med i forskningen. Har nog med mig själv och sjukdomen.
Jag önskar slippa fler enkäter!
Kanske blev resultatet mer positivt än det skulle ha varit om jag gått i pension vid 65. Nu arbetar jag fortfarande och har en mycket meningsfull tillvaro- vilket jag emellertid räknar med även att få om ett halvår - ser fram emot pensioneringen! PS intressanta frågor!
Kul att få vara med. Tips alla som väljer sjukvård, utbildning provelev-etik-empati. Man måste ju passa för sitt jobb, helst. God tur i ert jobb.
Ledsen att jag svarat sent. Har varit bortrest kom hem igår. Intressant enkät. "Livsnjutare".

Maken har varit mej behjälplig vid ifyllandet av enkäten.
Man skulle vilja utveckla en del svar, särskilt på denna sida, eftersom min man nyss gått bort och allt känns tungt och svårt.
Mycket svåra frågor ty jag har tror att ni inte frågar döva människor.
Mycket svårt att svara, frågorna går in i varandra.
Många dumma frågor.
Många frågor är svårt att svara på när man blir äldre.
Många frågor svåra att svara på .
Många frågor svåra att veta något om, när jag bor 75 km från närmaste kommuncentra där alla serviceinrättningar finns.
Många frågor är inte relevanta för mej. Bor i glesbygdens glesbygd.
Många frågor är mycket svåra att besvara. Hoppas till belåtenhet.
Många frågor är svåra att besvara eftersom min make har psykiska besvär och det i sin tur förändrar mycket under vissa perioder.
Många tankar om åldrandet. Mycket kan vara bättre men bäst att vara realist.
Många tänkvärda frågor. Ibland svårt att avgöra vilken ruta man ska kryssa. Är någonstans mitt emellan. Kul att delta.
Nej, helt okej Vad skall denna användas till, syfte?
nybliven pensionär - många av frågorna riktar sig troligen till ngt äldre än mig.
När jag fyller i dessa frågor så känner jag mig ung!
Nästan samma formulär som förra veckan från statistiska centralen!
Om frågeformulären kommer alltför ofta tar jag mig friheten att inte besvara dessa. Tack för förtroendet.
Saknar frågor om hur det är att bli ålderspensionär. Finns det några svårigheter att börja ett "nytt" liv? Har man valt själv att sluta vid 65 eller har man blivit övertalig?
Saknar för vissa frågor alternativ till ja/nej
Skicka inget fler!
Skicka mig gärna en lott för besväret att svara på detta.
Skulle gärna få svar på slutresultatet av denna undersökning!
Skulle vara intressant med någon form av redovisning / slutsats utifrån detta.
Skulle vilja se resultatet av denna undersökning.
Som nybliven pensionär känns en del frågor som ej relevanta.
Som vanligt: är alla frågor validerade? Ser en del tolkningssvårigheter... Ha det gott!
Svåra frågor, tog 3 tim av min pensionärsdag att fylla i. Borde få trisslott för uppgiften.
Svårt att svara logiskt.
Svårt att svara på en del frågor
Svårt att svara på många frågor p.g.a. min sjukdom MS som jag haft sedan 1954 är rullstolsbunden sedan år 1980
Svårt att svara på många frågor. Uppväxt i två länder så jag har familj m.m. på olika håll. Så mitt förhållande till syskon m flera är svårt att svara på.
Svårt att svara på vissa frågor (fortfarande verksam i arbetslivet.)
Svårt ibland att svara ja eller nej. Skulle kanske istället säga "nja"
Tack för att jag fick svara på alla frågor! Inser att jag är en kvinna som har det väldigt bra :)
Tack för att jag fick vara en länk i Er databas!
Tack för att ni gör denna undersökning! Viktiga frågor! Äldres livssituation kommer i fokus!
Tack för ett trevligt och välformulerat frågeformulär.
Tack själv! Nu känner jag mig ännu yngre!
Trevligt att få tycka till! Bra! Återkom gärna!
Tycker att ni ställt bra frågor, man får en uppfattning om sin person något att reflektera över.
Tänk så lite ni vet om vardagliga ting och ingenting utanför Umeåregionen.
Undersökningen skulle nog må bra av att begränsa antalet frågor.
Vad duger det här till?
Vad ska ni ha detta till kan uppleva närgånget. Är detta konfidentiellt?
Var enklare än jag trodde att fylla i (10-15 min för mig) Skriv gärna ungefärlig tid det tar, svarar nog fler snabbare. Annars kan nog t.ex. en belöning i någon form för besvarande

påverka att svara (trisslott?)

Varför vill ni veta mina politiska åsikter?

Vissa alternativ tycker man inte stämmer in på den jag är. Men man kan ju inte välja något annat.

Vissa frågor blir svåra att bestämma.

Vissa frågor ej adekvata.

Vissa frågor helt omöjliga att besvara på ett rätt sätt. Enkäter överlag är omöjliga att formulera så att de går att besvara! Hoppas ändå att denna är användbar. MVH

Vissa frågor saknar ett konkret svar.

Vissa frågor skulle jag kanske svara annorlunda på om ett år när jag slutat arbeta.

Vissa frågor som är negativa kan man känna stämmer vissa dagar eller perioder

Vissa frågor svänger marginellt från dag till dag!

Vissa frågor tycker jag har ungefär samma innebörd, men satta i olika sammanhang och då blir svaren kanske lite motsägelsefulla.

Vissa frågor var svåra att svara på eftersom jag vakar för min man just nu (Alz.)

Vissa frågor är ej aktuella eftersom jag jobbar heltid.

Vissa frågor är något kategoriska och inte lätta att besvara med ja eller nej.

Vissa frågor är svåra att svara på, lider av en polioskada sen 1944.

./.